

ΜΑΘΗΜΑ VI, ΜΑΘΗΜΑ XV

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) In eā civitatē, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertātis, fons aequitātis. Mens et animus et consilium et sententia civitātis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat.

β) Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt, quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να βρείτε με ποια λέξη από το ζεύγος νεοελληνικών λέξεων της στήλης Β' που σας δίνεται έχει ετυμολογική συγγένεια καθεμιά από τις λατινικές λέξεις της στήλης Α'.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
boni	i. μπουνάτσα
	ii. μπουμπουνητό
animus	i. ανεμοθύελλα
	ii. θυελλώδης
stat	i. σκασιαρχείο
	ii. σταθερός
pedibus	i. ποδόσφαιρο
	ii. ορθοστασία
desiliunt	i. σαλπάρω
	ii. σαλτάρω

Μονάδες 10

B.6.α. Στα αποσπάσματα «In eā civitatē...servant» (α' κείμενο) «Equestribus...effeminantur» (β' κείμενο) να εντοπίσετε 5 απρόθετους επιρρηματικούς προσδιορισμούς.

Στη συνέχεια να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα, τοποθετώντας τις λέξεις από το κείμενο στη στήλη α' (μονάδες 2,5), δηλώνοντας στη στήλη β' τον τρόπο (επίρρημα ή πλάγια

πτώση) που εκφέρονται (μονάδες 2,5), συμπληρώνοντας στη στήλη γ' τη συντακτική λειτουργία της λέξης (μονάδες 2,5) και αναφέροντας στη στήλη δ' τη λέξη που προσδιορίζει (μονάδες 2,5).

στήλη α'	στήλη β'	στήλη γ'	στήλη δ'
Απρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός στο κείμενο (μονάδες 2,5)	Τρόπος εκφοράς (επίρρημα /πλάγια πτώση (μονάδες 2,5)	Συντακτική λειτουργία (μονάδες 2,5)	Λέξη που προσδιορίζει (μονάδες 2,5)

(Μονάδες 10)

β. Στην παρακάτω πρόταση να εντοπίστε το ποιητικό αίτιο (μονάδες 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς του (μονάδες 1). Στη συνέχεια να συντάξετε το ρήμα *sinunt* με ενεργητικό απαρέμφατο (μονάδες 6) και να αιτιολογήσετε την πτώση του υποκειμένου του απαρεμφάτου (μονάδες 2)

Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt.

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20